

Mieczysław Bienia, Sławomir Żółkowski

Krzywośnity, st. I, gm. Huszlew, woj.
białskopodlaskie, AZP 59-83/23

Informator Archeologiczny : badania 25, 70-71

1991

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

w Gdańsku. Trzeci sezon badań. Cmentarzysko płaskie kultury wielbarskiej z młodszego okresu wpływów rzymskich.

Kontynuowano badania z l. 1987–1988. Przebadano obszar 240 m², odkrywając 6 grobów szkieletowych i jedną jamę (palenisko?).

W skład wyposażenia grobów wchodziły m.in. zapinki brązowe (AII, 40–41) oraz zapinki o konstrukcji kuszowatej (AVI, 161–164), brązowe końcówki pasa (grupa JII wg. Radatza), sprzączki brązowe do pasa, przęśliki gliniane, paciorki szklane, w tym poliedryczne oraz naczynia gliniane z grup IXA, XIVA, XVA wg. R. Wołagiewicza.

Materiał zabytkowy pochodzi z faz B₂/C₁ i C₁ młodszego okresu wpływów rzymskich.

Materiały znajdują się w Muzeum Archeologicznym w Gdańsku.

Teren cmentarzyska przeznaczony jest pod zabudowę. Zaplanowano kontynuację badań.

Kolonia Wola Branicka, st. 2
gm. Zgierz, woj. łódzkie
AZP 64-51/—

Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi

Badania prowadził mgr Jacek Moszczyński przy współudziale mgr mgr. Wojciecha Sicińskiego i Piotra Papiernika. Konsultantem była mgr Eleonora Kaszewska. Finansowane przez Państwową Służbę Ochrony Zabytków w Łodzi. Pierwszy sezon badań. Osada kultury przeworskiej z późnego okresu wpływów rzymskich.

Stanowisko odkryto w wyniku badań powierzchniowych. Badania wykopaliskowe miały charakter ratowniczy (melioracje). W profilu rowu melioracyjnego odkryto 13 obiektów (m.in. paleniska i obiekt mieszkalny). Na powierzchni ponad 300 m² odkryto ślady obiektu w postaci silnie przepalanej gliny, skład gliny, paleniska, półziemiankę, ślady prostokątnego obiektu (naziemnego).

W obiektach wystąpiły liczne fragm. ceramiki, przęśliki, rozcieracze kamienne. W warstwie ornej oraz w pobliżu obiektu naziemnego odkryto stosunkowo liczne fragm. ceramiki toczzonej. Materiał zabytkowy pozwala datować osadę na późny okres rzymski.

Tegoroczne badania wykopaliskowe (profil rowu melioracyjnego, wykopy sondażowe) pozwalają przypuszczać, że mamy tutaj do czynienia z niewielką siedzibą ludzką (nie duże, krótkotrwałe „gospodarstwo”).

Materiały znajdują się w Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi.

Badania powinny być kontynuowane.

Kostkowice, st. 1 „Krucza Skala”, gm. Kroczyce, woj. częstochowskie patrz peleolit

Krzywońnity, st. I
gm. Huszlew, woj. białkopodlaskie
AZP 59-83/23

Państwowa Służba Ochrony Zabytków
w Białej Podlaskiej

Badania prowadził mgr Mieczysław Bienia, z udziałem mgr Sławomira Żółkowskiego. Konsultantami byli pracownicy naukowcy Instytutu Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego, Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie oraz Instytutu Historii Kultury Materialnej PAN w Warszawie. Pierwszy sezon badań. Stanowisko wielokulturowe.

Badania miały charakter ratowniczy. Podjęto je na stanowisku odkrytym podczas badań powierzchniowych AZP w kwietniu 1991 r. Stwierdzono tam wówczas niszczenie

stanowiska przez piaskownię gminną. W profilu piaskowni odkryto ślady obiektu i naczynie gliniane kultury wielbarskiej z młodszego okresu rzymskiego. Przebadano 1,25 ara powierzchni, zakładając wykopy w partiach terenu najbardziej zagrożonych eksploracją piachu.

Odkryto 18 obiektów oraz pewną ilość zabytków (fragm. ceramiki i krzemienie) występujących luźno poza obiektami. Większość materiału należy łączyć z kulturą wielbarską (młodszy okres rzymski). Jest to 6–12 obiektów (kamienne paleniska, jamy osadnicze oraz obiekt ze śladami produkcji dymarkowej lub odlewniczej żelaza). W obiektach znajdowano głównie fragm. naczyń glinianych oraz fragm. polepy, węgle drzewne, przepalone kości zwierzęce (?) oraz żuźle żelazne. Ponadto wykryto liczne materiały krzemienne (narzędzia i półsurowiec) datowane głównie na mezolit, ale także na paleolit schyłkowy, neolit, wczesną epokę brązu (i młodsze okresy?). Dwa obiekty (jamy mieszkalne?) związane były z neolitem (typ liniński kultury niemeńskiej?, kultura pucharów lejkowatych?) — stwierdzono tu liczne fragm. ceramiki i krzemienie. Ponadto na stanowisku wystąpiły fragm. ceramiki kultury trzcinieckiej oraz ceramika wczesnośredniowieczna (VII–VIII i XI–XIII w. — 1–5 obiektów).

Pod względem badawczym stanowisko to, mimo braku bardziej efektownych zabytków, dostarczyło interesujących materiałów z kilku epok. Wnoszą one wiele w rozpoznanie przeszłości tych terenów. Zwłaszcza odnosi się to do materiałów neolitycznych, a szczególnie do osady kultury wielbarskiej z młodszego okresu rzymskiego. Osadnictwo ludności tzw. neolitu leśnego styka się na tym terenie ze społecznościami kultuwującymi już gospodarkę rolniczo-hodowlaną — stanowiąc dla nas bardzo istotną i niezupełnie jeszcze jasną kwestię. Osady kultury wielbarskiej (ślady przemarszu plemion germańskich ze Skandynawii nad Morze Czarne w II–IV w. n. e.) są praktycznie nieznane — stąd ważność odkrycia w Krzywośnitach.

Wydaje się, iż stanowisko to zostało w znacznej części zniszczone przez funkcjonowanie współczesnej piaskowni.

Badania powinny być kontynuowane.

Kutno, st. 6
gm. loco, woj. płockie
AZP 57-50/7

Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi
Muzeum Regionalne w Kutnie

Badania prowadzili mgr mgr Jacek Moszczyński i Sylwia Stasiak. Konsultantem była mgr Eleonora Kaszewska. Finansowane przez Urząd Miasta Kutna. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko z okresu wpływów rzymskich. Ślady osadnictwa kultury łużyckiej.

Badania miały charakter sondażowy. Objęto nimi teren między cmentarzem a zabudowaniami gospodarczymi. Na powierzchni ok. 150 m² odsłonięto 15 grobów ciałopalnych. Natrafiono także na liczne ślady wkopów nowożytnych. Teren ten jest intensywnie użytkowany, część grobów została silnie naruszona przez orkę i przez wkopy nowożytne. W kilku przypadkach odkryto prawdopodobnie partie przydenne jam grobowych (groby nr 7,8,10,11).

Wyposażenie grobów jest bardzo ubogie. Najstarszym pochówkiem jest grób nr 3, datowany ostrogą żelazną na fazę B2. Do najmłodszych należą groby nr 4,6,7,8,12 (zniszczony), 16,17 datowane na późny okres rzymski (fragm. ceramiki toczonej). W grobach nr 6 i 15 odkryto fragm. stopionych paciorków. W odcinku VIII natrafiono na fragm. bruku kamiennego. Groby oznaczone nr 13 i 14 są prawdopodobnie zniszczonymi obiektami kultury łużyckiej (?).

Materiały znajdują się w Muzeum Regionalnym w Kutnie.

Badania powinny być kontynuowane.

Linowo, st. 6, gm. Świecie nad Osą, woj. toruńskie patrz neolit